

جمهوری اسلامی ایران

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری

باسمه تعالی

در اجرای ماده ۱ از قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و نظر به بند (ج) از ماده واحد قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۱۰ بهمن ۱۳۶۴ شمسی و بند ششم از ماده سوم قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور مصوب ۲۸ تیر ۱۳۶۷ شمسی فصل اول قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۲ آبان ۱۳۰۹ شمسی و نظام نامه اجرایی آن و بنا به پیشنهاد معاون حفاظت فنی سازمان میراث فرهنگی و گردشگری کشور.

اثر فرهنگی، تاریخی «باغ و عمارت امیر» که مشخصات آن بقرار زیر است:

موقعیت جغرافیایی: استان آذربایجان شرقی، تبریز، خیابان آزادی پشت ساختمان جهاد سازندگی، خیابان ۱۸ متری امیرکبیر، باغ امیرکبیر

قدمت: اسلامی، قاجاریه

ممیزات

به شماره ۱۱۱۱۶ در تاریخ ۱۶/۶/۱۳۸۳ در فهرست آثار ملی ثبت گردید.

سید حسین مرعشی
معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان

سیف الله امینیان
معاون حفاظت فنی

تاریخ: ۸۴/۷/۲۴

شماره: ۱۲۹۱۱

ریاست جمهوری
تیریس سازمان

جناب آقای محمد علی سبحان اللهی
استاندار ممتز استان آذربایجان شرقی

با سلام ، نظر به ماده یک قانون تشکیل سازمان میراث فرهنگی و گردشگری و بند ۶ ماده ۳ قانون اساسنامه سازمان میراث فرهنگی کشور و در حدود مواد مربوط از قانون راجع به حفظ آثار ملی و با رعایت مقررات آئین نامه اجرایی قانون اخیرالذکر، آثار تاریخی به شرح ذیل، پس از طی مراحل و تشریفات قانونی لازم در تاریخ ۱۳۸۳/۰۶/۱۶ در فهرست آثار ملی ایران به ثبت رسیده است و از تاریخ ثبت، تحت حفاظت این سازمان بوده و هرگونه تخریب و تصرف در اثر مذکور برابر مواد ۵۵۸ لغایت ۵۶۹ از کتاب پنجم قانون مجازات های اسلامی " تعزیرات و مجازات های بازدارنده " جرم محسوب و مرتکب مشمول مجازات های قانونی خواهد بود. مراتب جهت استحضار و دستور ابلاغ به مقامات و مسئولین ذیربط اعلام می گردد.

خواهشمند است دستور فرمایید از نتیجه اقدامات آتی این سازمان را مطلع نمایند.

سید مسین مرعشی

سید مسین مرعشی
رئیس هیأت مدیره
مجلس شورای اسلامی

۱ - باغ و عمارت امیر

تبریز - خیابان آزادی - پشت ساختمان جهاد سازندگی - خیابان ۱۸ متری امیر کبیر - باغ امیر

به شماره ثبت ۱۱۱۱۶

۲ - مسجد پل سنگی

تبریز - چابکنار - روبروی پل سنگی

به شماره ثبت ۱۱۰۶۹

رونوشت:

۱ - جناب آقای دکتر اکبر اعلمی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

۲ - جناب آقای سید محمدرضا میرتاج الدینی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

۳ - جناب آقای دکتر اسماعیل جبارزاده نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

۴ - جناب آقای رضا رحمانی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی

وهدود به دفتر معاونت پژوهشی

۱۳۸۳ / ۷ / ۲۵

شماره:

فرستاده به قریب میراث فرهنگی و طبیعی
۸۳۱۸۱۴
شماره

- ۵ - جناب آقای محمد حسین فرهنگی نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۶ - سرکار خاتم عشرت شایق نماینده محترم مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی
- ۷ - سازمان محترم ثبت اسناد و املاک کشور
- ۸ - مدیریت محترم دفتر امور فرهنگ و هنر جوانان و تربیت بدنی - سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- ۹ - اداره کل محترم مسکن و شهرسازی استان آذربایجان شرقی جهت رعایت حفاظت در طرحهای جامع و تفصیلی
- ۱۰ - اداره محترم ثبت اسناد و املاک شهرستان تبریز
- ۱۱ - شهرداری محترم شهر تبریز
- ۱۲ ✓ - معاونت محترم حفاظت فنی به انضمام حکم ثبت و تهیه ضوابط حریم و اقدامات لازم دیگر
- ۱۳ - معاونت محترم امور فرهنگی و ارتباطات
- ۱۴ - معاونت محترم امور بین الملل، حقوقی و مجلس
- ۱۵ - سازمان محترم میراث فرهنگی و گردشگری استان آذربایجان شرقی بازنوشت حکم ثبت جهت رعایت ضوابط و اعلام به مالک
- ۱۶ - اداره کل محترم پاسداران میراث فرهنگی و گردشگری
- ۱۷ - اداره کل محترم اطلاع رسانی و تبلیغات جهت انعکاس در روزنامه‌های کثیرالانتشار کشور حسب مفاد قانونی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

فرم گردش کار ثبت آثار

۱. نام اثر: باغ و عمارت امیر

۲. قدمت: قاجاریه

استان: آذربایجان شرقی

۳. شهرستان: تبریز

نشانی کامل اثر: تبریز - ضیایان آزادی - ۱۸ متری امیر کبیر

۴. مدارک: گزارش عکس پلان مقاطع نما طراحی
 کروکی عرصه اثر حریم اثر نقشه شهری
 جغرافیایی توپوگرافی

۵. وضعیت مالکیت: خصوصی وقفی املاک خالصه
 دولتی بلاصاحب عام المنفعه

۶. ویژگی اثر:

این باغ به همراه باغ فتح آباد و باغ کلافتی تنها نمونه باغ به صورت یک کوشف در وسط باغ است
 که در شهر تبریز از زمان قاجاریه باقی مانده است و این هم اکنون به دلیل تعلیف باغ، کوشف در گوشه ای
 از باغ قرار گرفته است. لذا برای حفظ و نگهداری این میراث و بازسازی کوشف ثبت آن در فهرست آثار ملی پیشنهاد می گردد.
 کارشناسی پرونده:

مسئول

سازمان میراث فرهنگی کشور

شورای ثبت آثار ملی استان آذربایجان شرقی

نام اثر : باغ امیر و عمارت امیر

نام شهرستان : تبریز

میراث فرهنگی استان : آذربایجان شرقی

۱۱۱۹

جمهوری اسلامی ایران

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

تاریخ
شماره
پوست

پیشنهان

صور تجلسه

شورای ثبت استان آذربایجان شرقی

پرونده اثر تاریخی - فرهنگی باغ امیر ^{و مجاری}
شهر تبریز - بخش مرکزی دهستان - روستا - خیابان آزارس -
کوچه امیر کبیر - پلاک - مربوط به دوره قاجاریه
با مالکیت دولتی (در اختیار شهرداری)
که از سوی اداره کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی جهت ثبت در فهرست آثار ملی ایران پیشنهاد شده
است در جلسه مورخ ۸۲/۱۲/۷ توسط اعضای شورای ثبت استان بررسی و با کد
گرفت و برای انجام مراحل بعدی به دبیر خانه شورای ثبت سازمان ارسال می گردد.

«اعضاء شورا»

آقایان:

- ۱- اکبر تقی زاده اصل / مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی - رئیس شورا
- ۲- عبدالرحمن وهابزاده / کارشناس شورا
- ۳- جواد قندگر / کارشناس شورا
- ۴- حسن قریشی / کارشناس شورا
- ۵- خانم نسرین مجتهدی / کارشناس شورا
- ۶- خانم ماه سیما نهضتی / کارشناس شورا
- ۷- محمد رحمت پور / دبیر شورای ثبت

۱۱۱۱۶

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری، روبروی مسجد جامع، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

کد و صندوق پستی ۵۱۳۳۵/۹۹۳ تلفن ۵۲۱۷۹۵۲-۵۲۱۸۲۸۵-۵۲۱۶۴۵۴ فاکس ۵۲۱۷۶۸۲

تاریخ ۸۴/۱۱/۲۳
شماره ۱۳۶/۱/۷۷۵
پست

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

پستال

شهردار محترم منطقه ۳ مالک اثر تاریخی: باغ امیر

واقع در: تبریز - خیابان آزادی - پشت ساختمان جهاد کشاورزی

آدرس مالک: تبریز - انتهای خیابان صائب - شهرداری منطقه ۳

با عنایت به مطالعات کارشناسی اداره کل / مدیریت میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی اثر تاریخی فوق از نظر ویژگیهای تاریخی، هنری، معماری و فرهنگی واجد شرایط ثبت در فهرست آثار ملی ایران می باشد . بدینوسیله در اجرای ماده پنج آئین نامه اجرایی قانون راجع به حفظ آثار ملی مصوب ۱۳۰۹ شمسی موضوع به جنابعالی ابلاغ می شود تا چنانچه به تصمیم این اداره کل اعتراض دارید ، ظرف مدت یک ماه از تاریخ رویت این نامه اعتراض خود را مستنداً و به صورت مکتوب به این اداره کل / مدیریت اعلام فرمائید تا مورد رسیدگی قرار گیرد . ضمناً مالکین و متصرفین قانونی آثاری که در فهرست آثار ملی به ثبت می رسد، از حمایتهای قانونی ذیل برخوردار می شوند .

الف: بنا و اماکن ثبت شده از پرداخت مالیات متعلق به درآمدهای حاصل از آنها معاف می شوند..

ب: بناها و اماکنی که در فهرست آثار ملی ثبت می شوند از پرداخت هر گونه عوارض شهرداری معاف می شوند

ج: در صورت ثبت اماکن در فهرست آثار ملی این اداره کل علاوه بر مساعدت فنی و کارشناسی در حفاظت

و تعمیرات بناها قسمتی از هزینه های مربوطه را متقبل خواهد شد.

د: متصرف و مالک قانونی بنا یا اثری که در فهرست آثار ملی ثبت می شود می تواند حق مالکیت یا تصرف خود

را حفظ کنند .

اکبر تقی زاده اصل

مدیر کل اداره میراث فرهنگی استان آذربایجان شرقی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی

۱۱۱۱۶

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری ، دوبروی مسجد جامع ، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

کد و صندوق پستی ۵۱۳۳۵/۹۹۳ تلفن ۵۲۱۷۹۵۲-۵۲۱۸۲۸۵-۵۲۱۶۴۵۶ فاکس ۵۲۱۷۶۸۲

تاریخ: ۸/۱/۱۳۸۳
شماره: ۱۳۷/۱۱/۲۷
پیوست: ۱

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

بسمه تعالی

سرکار خانم آفرین امامی
دبیرخانه شورای ثبت سازمان

باسلام. احتراماً. به پیوست لیست آثار پیشنهادی که در اولین جلسه شورای ثبت استان در مورخه ۸۲/۱۲/۷ به تصویب اعضاء شورای ثبت استان رسیده جهت انجام مراحل بعدی ثبت به دبیرخانه شورای ثبت سازمان ارسال میگردد.

اکبر تقی زاده اصل
مدیر کل میراث فرهنگی آذربایجان شرقی

ورود به دفتر معاونت پژوهشی
۱۳۸۳ / ۱۱ / ۱۶
شماره: ۱۲۹

۱۳۸۳/۱۱/۱۹
۱۳۸۳/۱۱/۱۹
۱۳۸۳/۱۱/۱۹

نشانی: تبریز - خیابان شهید مطهری، روبروی مسجد جامع، میراث فرهنگی آذربایجان شرقی
تلفن: ۵۲۳۶۴۵۴ - ۵۲۳۸۲۸۵ - ۵۲۳۷۹۵۲
فاکس: ۵۲۳۷۶۸۲ کد و صندوق پستی: ۵۱۳۳۵/۹۹۳

۱۱۱۱۹

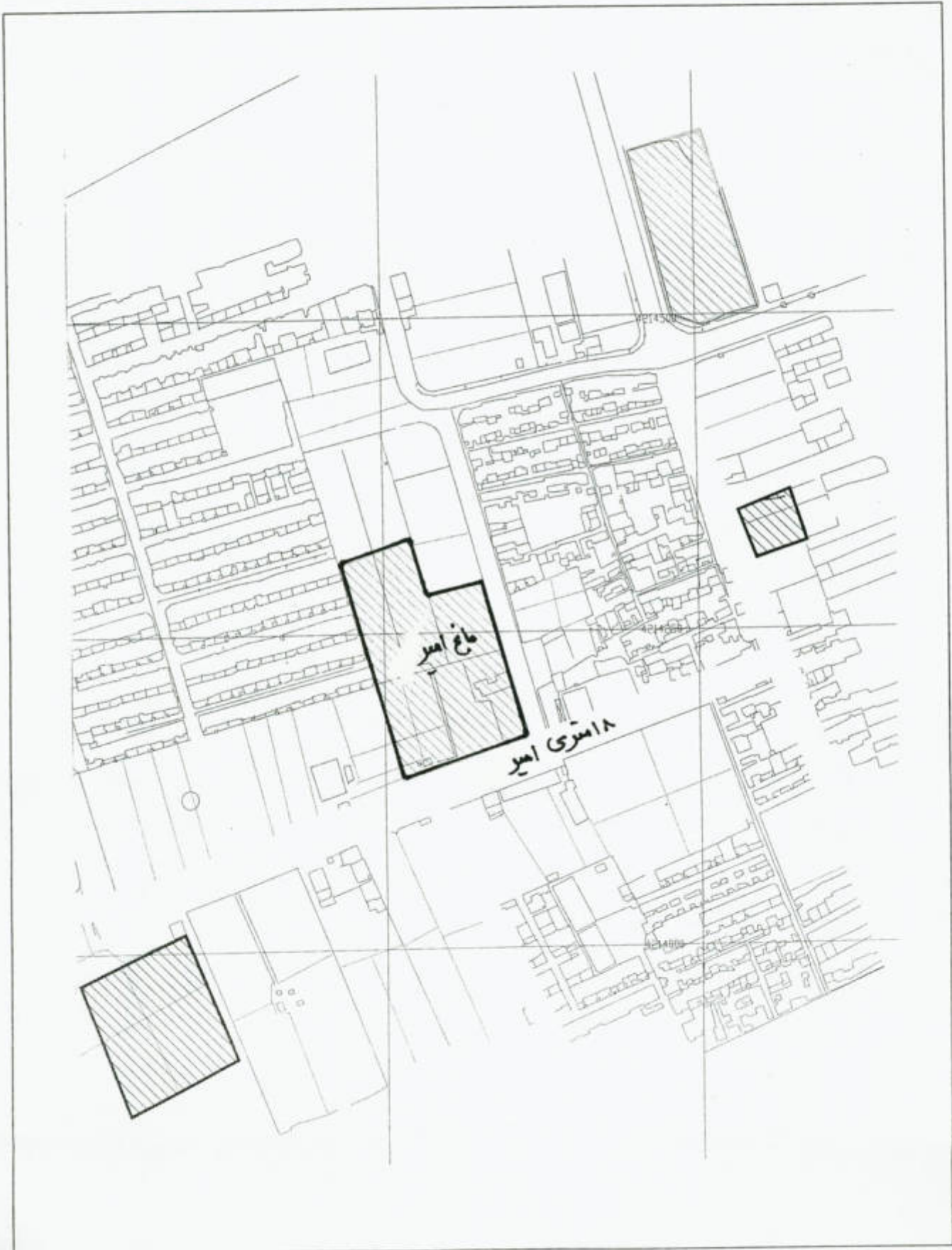
جمهوری اسلامی ایران
استان آذربایجان شرقی

جمهوری اسلامی ایران
استان آذربایجان شرقی

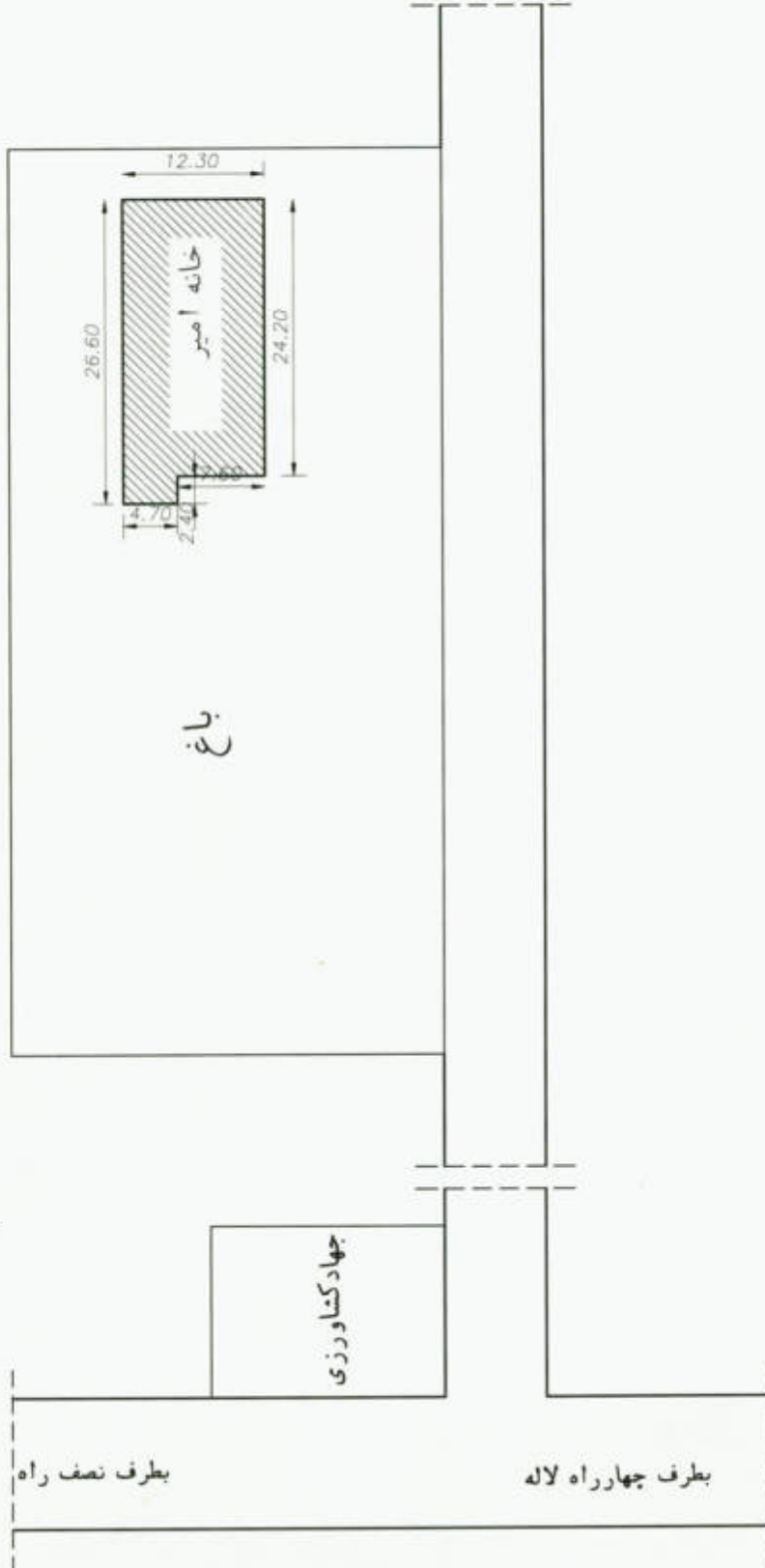

باغ امیرکده - تبریز

باغ امیر کبیر - تبریز

پلان موقعیت

جهاد کشاورزی

بطرف نصف راه

بطرف چهارراه لاله

کد نام اثر نام اثر نام اثر (لاتین) **Amir Garden**

کد نوع اثر نوع اثر نام دیگر اثر

کد کلاس اثر کلاس اثر

کد قدمت اثر قدمت اثر **اسلامی - قاجاریه**

وضعیت موجود سالم نیمه سالم تخریب شده ویران شده مضطرب حفاری غیر مجاز

کد استان نام استان **آذربایجان شرقی** نام استان (لاتین) **East Azarbyjan**

کد شهرستان نام شهرستان **تبریز** نام شهرستان (لاتین) **Tabriz**

کد بخش نام بخش **مرکزی** نام بخش (لاتین) **Markazi**

کد شهر نام شهر **تبریز** نام شهر (لاتین) **Tabriz**

کد دهستان نام دهستان

نام روستا نام روستا (لاتین)

موقعیت و ابعاد اثر

مختصات جغرافیایی (طول جغرافیایی) **۴۹° ۱۵'** عرض جغرافیایی **۳۸° ۸'** ارتفاع از سطح دریا **۱۳۵-** مساحت **۱۹۱۲۵m²**

ابعاد و اندازه (طول) **۲۴m** عرض **۱۲m** ارتفاع **۵m** قطر

نشانی بر اساس تقسیمات کشوری

نشانی

نشانی فعلی و کامل اثر **تبریز - خیابان آرازی - نبش مسافران جملسانندی - ۱۸ متری امیرکبیر - باغ امیرکبیر**

مدارک

کد نقش عکس پلان مقاطع نما طراحی سفال برگه مشخصات سفال

کد نقش عرصه اثر حریم اثر نقشه شهری نقشه جغرافیایی نقشه توپوگرافی نقشه بافت شهری

مکاتبات اداری (صورت جلسه رضایت مالک ابلاغ به مالک نامه های متفرقه)

سایر مدارک

شرح نقص مدارک

تهیه و تنظیم (استان)

بررسی (دبیرخانه شورای ثبت آثار ملی)

نام بررسی کننده شکری

ندوین گزارش مرسته پاساژ کمالی

تاریخ بررسی پرونده ۸۳/۱/۲۹

نقشه گزارش " " "

عکس گزارش " " "

نتایج بررسی پرونده :

تائید نشد

تائید شد

رایانه گزارش سیاوش پور

کارشناسی پرونده

ملاحظات :

تاریخ تنظیم پرونده ۸۲/۱۰/۱

پیشنهاد ثبت

پیشنهاد غیر منطقه ای

پیشنهاد کننده استان آذربایجان شرقی

تاریخ تشکیل جلسه

تاریخ پیشنهاد ۸۲/۱۲/۲

تاریخ تشکیل جلسه ۸۲/۱۲/۷

ثبت اثر در فهرست آثار ملی

تاریخ نامه ارسالی ۸۲/۱۲/۲۳

شماره نامه ارسالی ۱۳/۱۱/۶۷۶۴

تاریخ نامه ورود به دبیرخانه معاونت پژوهشی ۸۳/۱/۱۶

شماره نامه ورود به دبیرخانه معاونت پژوهشی ۱۲۹

تاریخ نامه ورود به دبیرخانه شورای ثبت

شماره نامه ورود به دبیرخانه شورای ثبت

تاریخ ثبت

شماره ثبت ۱۱۱۱۹

کد ثبت

تاریخ ابلاغ

شماره ابلاغ

نحوه ثبت (معیار ثبت)

کد نحوه ثبت

ثبت جهانی

تاریخ ثبت جهانی

شماره ثبت جهانی

کد ثبت جهانی

توضیحات

وضعیت مالکیت

نام وضعیت مالکیت دولتی

نام وضعیت مالکیت

کد وضعیت مالکیت

در اختیار شهرداری منطقه ۲

در اختیار

نام مالکیت شهرداری

نام مالکیت

شماره نامه ابلاغیه ارسالی (مالک)	۱۳۱۱۱۶۷۵۱	تاریخ نامه ابلاغیه ارسالی (مالک)	۸۴، ۱۲، ۲۳
شماره رضایت نامه مالک		تاریخ نامه رضایت مالک	
کد کاربری قبلی		کد کاربری فعلی	
نام کاربری قبلی	باغ	نام کاربری فعلی	باغ
کد کاربری پیشنهادی		کد کاربری پیشنهادی	
نام کاربری قبلی		نام کاربری پیشنهادی	پارک
گزارش کامل			

۱- موقعیت طبیعی اثر :

تبریز در گوشه شمال شرقی دشتی به وسعت ۳۰۰۰ کیلومتر مربع به ارتفاع تقریبی ۱۳۵۰ متر از سطح دریا قرار گرفته است این دشت همواره در میان کوهها و تپه ها و با شیب ملایمی تا دریاچه اورمیه در مغرب ادامه می یابد بلندترین کوه تبریز که در ۵۰ کیلومتری جنوب آن قرار دارد سهند است و در شمال تبریز کوه سرخاب به موازات سهند قرار گرفته است .

۲- موقعیت فعلی اثر :

تبریز - خیابان آزادی - پست ساختمان چهار سازندگی - ۱۸ متری امیرکبیر

۴- تاریخچه و وجه تسمیه اثر :

این بنا - کفّه اعلیٰ محل برای امامت امیر کبیر صدر اعظم ناصرالدین شاه سافه ستره بود و می با
 عزیمت وی به تهران این بنا در اختیار اقوام وی قرار گرفت . ولی حوله نازهای پرده‌های پرده‌های
 این همدم انجام گرفته است بنا بر این قطعاً نمی شود گفت که این باغ متعلق به دولت یکی از امیرهای
 شهر تبریز (امیر کبیر ، امیر نظام نوری ، امیر نظام زنگنه) می باشد در سال ۱۳ عملیات
 پرده‌ها شروع خواهد شد که بعداً اطلاعات گزارش اداره خواهد شد .

۵- سوابق پژوهشی اثر (شناسایی ، بررسی ، گمانه زنی ، حقاری ، ...) :

۶- نوع و توضیحات مالکیت اثر :

مالکیت بنادر اختیار شهرداری منطقه ۳ می باشد .

۸- ویژگی اثر:

این باغ به همراه باغ فتح آباد دو باغ کلاسیک تنها نمونه باغ به صورت یک کوچه در وسط می باشد که در شهر تبریز از زمان قاجاریان مانده است و یکی هم اکنون به دلیل تفکیک باغ کوچه در گوشه ای از باغ قرار گرفته است.

ب) بنا (تزئینات ، نوع مصالح ، ابعاد و اندازه و ...)
 گوشک داخل باغ بهاری است در دو طبقه هفتا و اول ، با پلان کاملاً مربعی و شامل یک طاق در وسط
 و چهار اتاق در طرفین آن و یک راهرو در ضلع شمالی ساختمان می باشد دسترسی به طبقه اول از دروازه
 در طرفین جنوبی می باشد و طبقه اول دارای یک راهرو و چهار اتاق است .
 طبقه اول همچنین دارای شومینه های زیبایی است که در بعضی قسمتها برای آن اثراتی از نقاشی روی شومینه ها
 باقی مانده است . بنا بخشی با نمای آجر و در برای قاب بندی های مشوع آجر می باشد .

۱۰- نوع بهره برداری اثر (قبلی ، فعلی ، پیشنهادی) :

کاربری اولیه این باغ کاربری فعلی نیز باغ و حرار است از این باغ به عنوان پارک بهره برداری شود .

۱۱- توضیح دخل تصرفات انجام شده و مشهور در اثر :

۱۴- توضیحات ضروری و اختصاصی اثر :

۱۵- ذکر منابع و مآخذ گزارش :

نمایی از باغ و محاسبات موجود

باغ امیر - تبریز

باغ امیرکبیر - تبریز

بخشهایی از بنای موجود

باغ امیرک - تبریز

بناهایی از صفاهای
داخلی بنا

باغ امیرک - تبریز

نماهایی از صیباهای
داخلی صبا

باغ امیرکبیر - تبریز

بخشهایی از ساختمان موجود

باغ امیرکبیر - تبریز

بخشهایی از ساختمان موجود

بنای حیوی مآدرست

بنای حیوی مآدرست - یزد

باغ امیرکبیر - تبریز

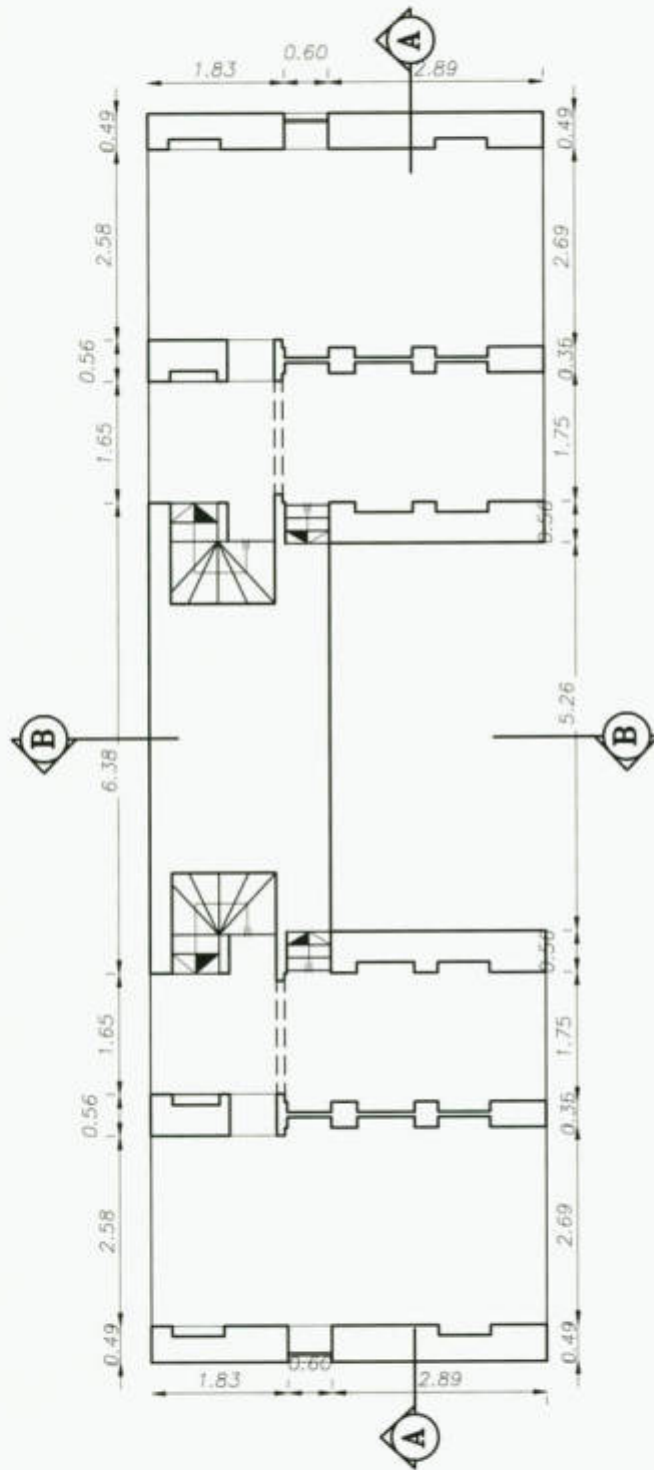

نمای داخلی مسجد

باغ امیر کبیر - تبریز

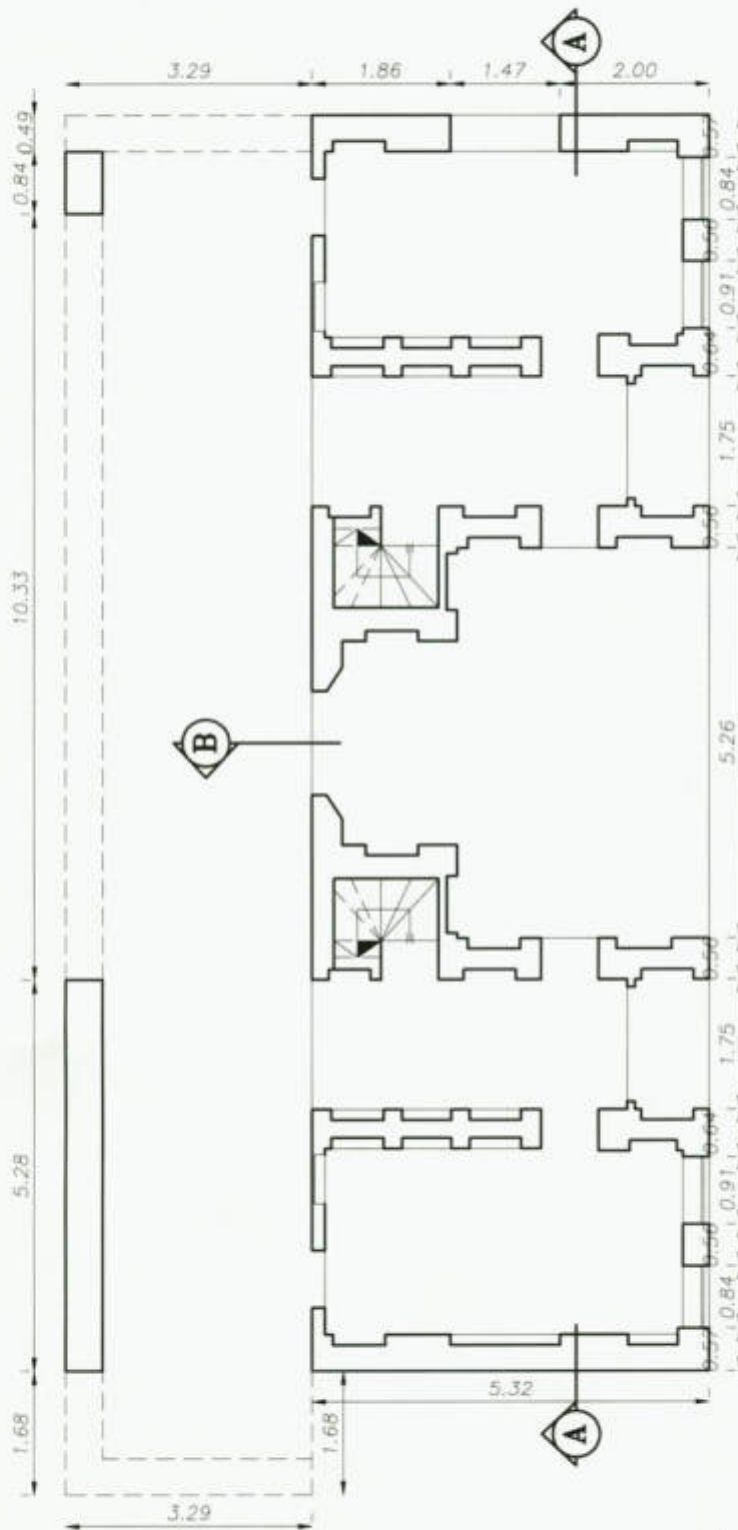

پلان طبقه اول

باغ امیر کبیر - تبریز

پلان طبقه سقف

پایگاه اطلاع رسانی - تهران

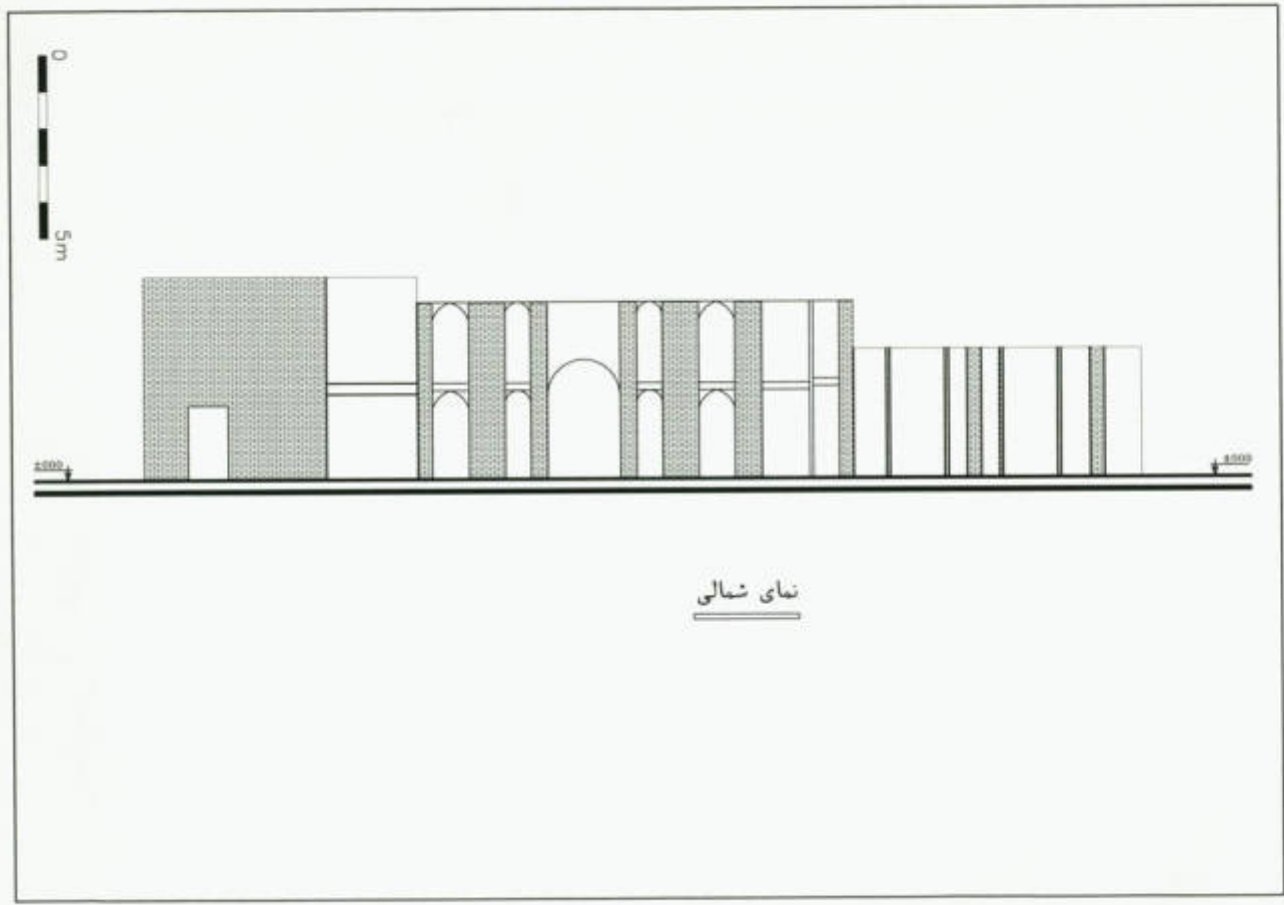
0
5m

برش A_A

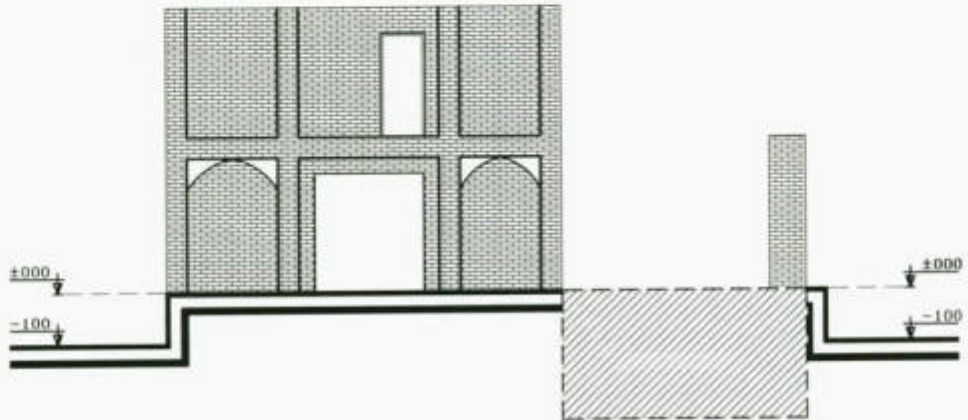
باغ امیر کبیر - شیراز

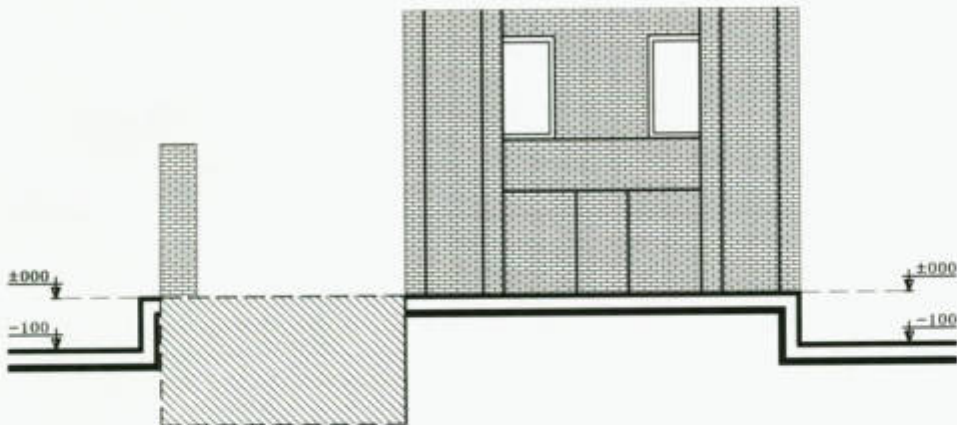
نمای شمالی

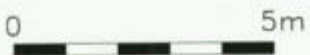
باغ امیر کبیر - تبریز

نمای شرقی

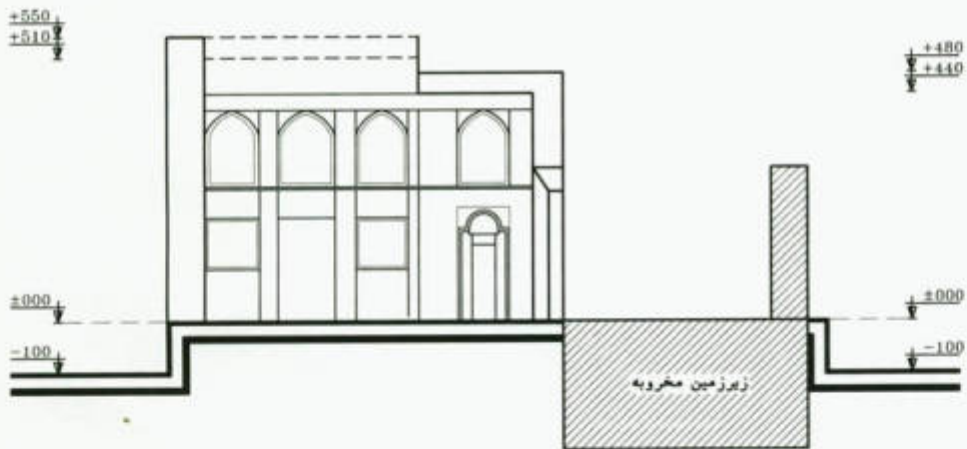

نمای غربی

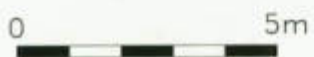

باغ امیر کبیر - تبریز

B_B برش

Iranian Cultural Heritage Organizatin

National Registion council Of North – West

Title : Amir Garden

City : Tabriz

Cultural Heritage Of East Azarbayjan

۱۳- شرح وضعیت موجود ، خطر پذیری و آسیب های وارده (اگر آسیبی دیده است) :

بنا در حال ویرانی کامل می باشد و چیزی در سال است که به صورت متروک رها شده است.